

ความนำ

ปัญหาเรื่องความยากจนและความแตกต่างในฐานะความเป็นอยู่ของคนในสังคม กำลังได้รับความสนใจและวิพากษ์วิจารณ์อย่างมากในหมู่นักวิชาการ และผู้ที่ได้รับการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มชนที่รักความเป็นธรรมและต้องการที่จะให้สังคมได้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากปัญหาความยากจนและความไม่ยุติธรรมในสังคมนั้นได้กลายมาเป็นปัญหาต่าง ๆ ในสังคม¹ ซึ่งถ้าจะสร้างความเป็นธรรมในสังคมแล้วก็ต้องทำการกระจายรายได้ของสังคมให้แก่ประชาชนทุกคนอย่างยุติธรรม² ซึ่งการกระจายรายได้นั้นอาจจะทำได้ด้วยการกระจายระบบการถือครองที่ดินของประเทศ ควบคู่กับที่ประเทศไทยมีการเกษตรเป็นรากฐานของระบบเศรษฐกิจ ก็คงจะเห็นได้ว่าประชากรส่วนใหญ่ของประเทศมีอาชีพทางด้านเกษตรกรรม ดังนั้นที่ดินจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อสภาพ เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ แต่ระบบการถือครองที่ดินของประเทศไทยยังขาดความเป็นธรรมและความเสมอภาค ในขณะเดียวกันอัตราการเกิดของประชากรเพิ่มสูงขึ้น จึงทำให้อัตราส่วนระหว่างคนกับที่ดินไม่เหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาเกษตรกรไม่มีที่ดินของตนเองต้องเช่าที่ดินมาทำการเกษตรและเสียค่าเช่าในอัตราที่สูง ตลอดจนทำให้มีการบุกรุกทำลายป่าเป็นต้น

1 เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม, ชวานากับที่ดินการปฏิวัติหรือปฏิรูปชุดปัญหาปัจจุบัน (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2521), หน้า 19

2 เรื่องเดียวกัน, หน้า 9

จากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้มีแรงกระตุ้นให้มีการปฏิรูปที่ดินขึ้นในประเทศไทย จนในที่สุดสภานิติบัญญัติแห่งชาติก็ได้ผ่านพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 อันมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพในการเกษตร ที่ดินจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญและเป็นรากฐานเบื้องต้นของการผลิตทางเกษตรกรรม แต่ปัจจุบันปรากฏว่า เกษตรกรกำลังประสบความเดือดร้อน เนื่องจากท้องทุ่งเสียสิทธิในที่ดินและกลายเป็นผู้เช่าที่ดิน ต้องเสียค่าเช่าที่ดินในอัตราสูงเกินสมควร ที่ดินขาดการบำรุงรักษา จึงทำให้อัตราผลิตผลทางเกษตรกรรมอยู่ในระดับต่ำ เกษตรกรไม่ได้รับความเป็นธรรมและเสียเปรียบจากระบบการเช่าที่ดินและการจำหน่ายผลิตผลตลอดมา ซึ่งส่งผลให้เกิดภาวะความยุ่งยากทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคม การปกครอง และการเมืองของประเทศเป็นอย่างมาก จึงจำเป็นต้องมีรัฐจะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยด่วนที่สุด โดยวิธีการปฏิรูปที่ดินเพื่อช่วยให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินและการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์มากที่สุด พร้อมทั้งจัดระบบการผลิตและจำหน่ายผลิตผลเกษตรกรรมเพื่อให้ความเป็นธรรมแก่เกษตรกร ทอมารัฐได้จัดตั้งหน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบโดยตรงมีชื่อเรียกว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม(ส.ป.ก.) การดำเนินการปฏิรูปที่ดินจะต้องเริ่มด้วยการกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน แล้วช่วยเหลือเกษตรกรทางด้านพัฒนาอาชีพ พัฒนาการเกษตร ส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายจากหลักการดังกล่าว มีปัจจัยที่สำคัญยิ่ง 5 ประการคือ 1. บุคลากร (men) 2. เงิน (money) หรือสถาบันการเงินที่จะนำมาใช้ในการปฏิรูปที่ดิน 3. อุปกรณ์วัสดุตลอดจนเครื่องมือต่าง ๆ (material) 4. การจัดการหรือการบริหาร (management) 5. การประสานงานร่วมมือพัฒนา (Coordination) จากปัจจัยทั้ง 5 ดังกล่าวข้างต้น ถ้าพิจารณาโดยละเอียดจะกล่าวได้ว่า การปฏิรูปที่ดินจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปริมาณเงิน และการบริหาร

เงินทุนที่ใช้ในการปฏิรูปที่ดิน นั้นจึงได้ศึกษาในเรื่องการบริหารเงินกองทุนการ
 ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินการปฏิรูปที่ดินให้บรรลุ
 จุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้ และจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมต่อไป

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความสำคัญของการปฏิรูปที่ดินและการดำเนินงานของ
 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
2. เพื่อศึกษาแหล่งที่มาของเงินทุนและการใช้เงินทุนของกองทุนการ
 ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
3. เพื่อศึกษาการบริหารเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
4. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการบริหารเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน
 เพื่อเกษตรกรรม

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1. เพื่อจะได้ทราบถึงความสำคัญและการดำเนินการปฏิรูปที่ดิน
 ในประเทศไทย
2. เพื่อจะได้ทราบถึงการบริหารเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินว่ามี
 ประสิทธิภาพหรือไม่เพียงไร ตลอดจนทราบปัญหาและอุปสรรค
 ที่เกิดขึ้น
3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
 เกษตรกรรมและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในอันที่จะได้ทราบปัญหาและแก้ไข
 ปัญหาเหล่านั้น และจะก่อให้เกิดผลดีต่อการปฏิรูปที่ดินต่อไป

วิธีการศึกษา

1. ทำการศึกษาข้อมูลจากกองบริการกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
2. สอบถามและสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง
3. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา วารสาร เอกสารและบทความต่าง ๆ
4. นำข้อมูลที่นำมาศึกษาวิเคราะห์ อุปสรรคสิทธิการ บริหารเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม